

Universitätsbibliothek Paderborn

**Herma[n]ni buschij pasiphili Ser[mo]: Colonie in celebri
Synodo ad cleru[m] dictus: conti[ne]nens accurata[m]
exhortatione[m]: ad studiu[m] sacre scripture**

**Busche, Hermann von dem
[Köln], [1509]**

VD16 B 9946

Honesto [et] erudito viro Caspari Steinbeg: reuerendissimi in Christo patris
[et] illustrissimi p[ri]ncipis: d[omi]ni Ernesti ep[iscop]i Magdeburge[n]sis
germanie p[ri]matis Secretario: Herma[n]nus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-31464

Honesto & erudito viro Caspari Steinbeg: reuerendissi-
mi in Christo patris & illustrissimi principis: domini Ernesti: epi-
dagdeburgensis germanie primatis Secretario: Hermä-
nus Buschius pasiphilus S. D. P.

Tantum vim habet ad inuchedam obliuionem: homin absentia: ox-
em dissoluat: presentem si fuerit diuturnior. Hibi tamen: et si longe
absim a te: absuerimus iam plus quoniam ferme: nihil illa de me-
moria cui imminuit siue detracit hacten? Immo quod diutius te cargo
eo magis tui mihi desiderium acutum indies atque auges. Adeo honestissimi
tui moris: solidum: ac primitur memoriale animo impensis meo:
ut nullius obliuionis iniuria inde aliquem possit effluere. Quoties
audio laudari virum doctum: humanum: liberalerum: facetus citra tuum levitas
tatem: grauenus citra nubem frontis (et ut breuiter dicam) quoties audio
laudari virum bonum: cogito Casparum meum: in quod nihil ambitionis sibi
nihil vanitas arrogat: nihil auaricia vendicat. Qui non adhuc edo
facultatibus detrahendo cupiditatibus ditatus est: quod pluris facit vir-
tute: quam aurum: & eruditas literas appetit plus quam exquisitas delicias.
Hos nobilissimos mores: & oppido nunc quam rarissimos mecum re-
putas plixius: quod breue epistoliu[m] destinaveram missurum: non po-
tui postea mibi tempore: quoniam mitterem etiam sermonem quendam meum: de
contemptu literarum: & cupiditate dimitiarum: protra nonnullos nostri temporis
ecclasticos pleraque (haud quaquam grata futura his: quod se notatos
suspiciabunt) disputantem: nup[er] Colonie ad frequentem clericorum in cele-
bri Synodo recitatum: nec tamen totum: propter angustiam temporis: quod velue-
re finito ad clepsydram spacio: ultra unam tantum horam prohibitus sum dia-
cere. Admonitus autem hoc argumento: veluti oblata maioris ope-
ris occasione: coepi iam scribere tres libros de paupertate: titulo sa-
ne (ut huius seculi sunt mores) fastidio: sed tamquam opera non omnino
sterili: aut inutili (denter modis se faciles superi) ut spero. Namdem ibi
vela: & quantum annunti potuerim: futurum: insanos illos: qui relata
castra comedere: & neminem amat: aut honore suo dignantur: nisi pecuniosum. Si poeta est: Si orator: si physicus & pauper: fatuus est istis.
Lontra: si aliis quispiam quantumvis rudis & indoctus: dummodo sit
vives: barbarus ille placet. Tunc congregari liber: & salutare hominem
benigne: & vocare ad prandium: & honoratio[n]em locum ei assignare in
coniuicio. Poete (quod non temere est auarus: & suo: quod contentus)

vulgatū illud p̄tinuo: velut calculū qdā: ob os iacit. Ip̄e licet ve
niae: musis comitat̄ homere. Si nihil attuler̄ ibis homere fo
ras. Ecce sapiētiā istoꝝ: habētiū patū vbiq; p̄uit̄ baculū: aduer
sus oēs: eruditis magis: q̄stuosis disciplinis: deditos. At ego
(dicā em̄ libere) velle mihi homeri musas dari potiꝝ: q̄ oēs isto
rū (q̄ntecūq; sunt) diuitias. Qui: et si ab his magnatibꝫ p̄tenat: ī
fine p̄em̄ digestoꝝ appellaſt certe parēs oīs p̄tus. Nō p̄teribo h̄
qd̄ mihi accidit paupi. Quidā nup̄ ex sorte istoꝝ: nihil miratiꝝ p̄
ter diuitias (vt a cōi amico postea didici) fabulas istas: dixerat:
poeticas: iā tādē missas faceret buschius: si sapet: daretq; opam
vt q̄ p̄mū in iure capet gradū: q̄ posset in curiā venire principio
alicuiꝝ: q̄ eū pueheret ad diuitias: q̄ad steriles suas musas (imo
nugas) amabit tādiū etiam egebit. Hec fere: vel paria his: inter
vncas lāces: t̄ fecūdos calices adducto supcilio: t̄ crepātibus
buccis tū ille in me declamitarat: p̄ spēm tñ simulati cuiusdam fa
uoris: re ipa: vt absentē buschiū: q̄li stolidū: t̄ sibijpi inutilē: fugit
lādor: ip̄e apud audiētes: accubātēs q̄ in eodē p̄niuio: de mea exiſti
matione ibi statim: velut victor: triūpharet. Adeo nōnulli p̄po
ster: sue fauēt gloriole: vt p̄ nibilo ducat: si etiā sua hec ambitio
subcōtumeliosa sit alteri: dūmō ipsi apud vulgū: soli maior̄ gen
tiū patres videant̄. Apud vulgū dico (loqr t̄ si iras hoīm p̄cītē)
q̄ de capite n̄o suffragia: nulliꝝ magis i manu nūc video: q̄ vul
gi: vulgus appello: vniuersum ad genꝝ litterionū: cui nō satis ē
ōē elegātiā: cultūq; latini ſimonis aspnari: niſi p̄terea ipſos ſtu
diosos elegātie: paſſum etiā adorian̄ p̄nit̄s: t̄ libēter (ſi liceret)
q̄eturos vltro ad certādū maledictis cogat. Quā ſepe (dī boni)
mihi boꝝ inepri: riſum: t̄ bilē: mouere cumult̄ S; de his plura
alibi opportunius: nūc p̄ſonato iſti meo fautori r̄nſuz ſic pancio
velim: vt curā bāc intēpeſtiuā: p̄ me inutilr̄ mediussidiſ ſuceptā:
t̄ totius deponat: t̄ lit̄ h̄ arare deſiſtat iā vlt̄riꝝ: aut lauare late
rē fruſtra. Nūq; em̄ mihi p̄ſuadebit: nec ip̄e: nec quis aliꝝ: vt di
miſſis eruditissimis ſcriptoribꝫ Bartholū: t̄ Baldum: ceteroſq;
barbaros leguleios: auriḡa legerenūc ſero incipiā: Nō ē mihi
ppositū p̄pare diuitias: ſz amare t̄ p̄lecti meliores l̄ras: qbus ſi
mēte ſana: in corpe ſano: frui mihi p̄ ſecurā q̄etē mollit̄ liceat: dei
grā: ſat̄: mihi dīnes: ſat̄: beat̄: videbor. Que malū amētia ē iſta:
Id p̄ponere in vita hūanissimis ſtudijs: q̄ in vilissimis q̄bus ſdam
etiā mancipijs finē nō innenerit. Fertur de. L. Fabritio: ipſum
quū ſānites obtuliffent illi dono: grādē pecunia: plana manu:

s ū

primū aures: deinde oculos: et ab his deinceps narēs: et os: et gu-
lam: postremo etiā ventrē imū tetigisse: ac tū demū Sānitib⁹ ad-
hunc fere modū respōdisse. Sibi dū om̄ib⁹: que ibi attigisset: mē-
bris: obsistere atq; impare posset: nunq; quicq; defuturū. Ego q;
q; h̄sdem illis mēbris si impare: atq; obsistere potero: intelligo et
video: me pauca desideraturū. Qui autē sic de potestate exiit: vt
hoc nō queat: ille ille ad capiēdū (vt istorū more loqr) in iure gra-
dū: impetu p̄peret: vt mēbris hisce: q; miser regere: et in potestate
babere nō didicit: aliarū sup alias voluptatū (imo supfluitatu;) noua
indies fomenta suppeditet: et quo plura pauerit: eo maiora
deesse sibi pallēs gemēs q; subinde qraſ: opib⁹ dīcīssimus: sed aio
egētissim⁹. Quis em̄ egentior: q; cuius cupiditas q; tide crescere
q; ve certius dīnes: q; cui⁹ votū ratiōe finit. Ea em̄ ē (vt inq; etiā
Uitruuius) maxime p̄prietas diuitiarū: nihil desiderare: et tenue
tate cū bona fama: q; abūdantia cū infamia sequēdā: potius arb̄i-
trari. Epicurus quadā eplā: vbi Idomeneū hortat: vt pythoclea
quēdā: diuitē faciat. Si vis inq; pythoclea diuitē facere: non pe-
cunie adūciendū: s; cupiditatib⁹ detrahēdū est. Hoccine: qd̄ sua
det iste nouis sapientie antistes (vt cumulādo. s. auro: animū adij-
ciā) vera ē: et nō simulata phia iurispitoz: cui⁹ mētio fit Lelsi ver-
bis in p̄ncipio digestoz. At qnquagesimo libro. de vaca. et excu-
mu. Papyrian⁹ (iuris Asylū dīct⁹) vere philosophātes inq; pe-
cunia p̄tēnunt: cui⁹ retinēde cupidine: fictam assūerationē dete-
gūt. Ergo q; non tantū sue pecunie retinēde: sed etiā alienē occu-
pāde laqueos nectit: qnto magis hic fictā phie assūerationē de-
tegit. Eos q; nō secus atq; aucupes visco ad capiēdas aues: hac
sur⁹ prudētia: ad aucupiū pecunie vtunf (qd̄ oēs fere nostri tpis
iurispiti nō solū nūc faciūt: sed etiā facere se magnifice gloriātut⁹)
grauiiter delinqre: aduersus honestissimā pfessionē: ostēdere pos-
sum verbis ipsi⁹ Ulpiani: vbi quū titulo de varijs et extraor. cog-
ni. ait p̄sides, puincie: artiū, pfessorib⁹: de mercedibus ius dicere
paulo post inter eos pfessores: quib⁹ mercede pficeri honestū sit:
phos negat nūerari. Si mō (vt Lelsus asserit) iurispitus is est:
q; verā: et nō simulata phiam affectet. Ergo nec ipse: p̄stipe mēx-
cenaria: se p̄sulentib⁹: suas aduocatiōes: satis honeste vēdiderit.
Immo nec illi mercedē exigēti: puincie preses ius dicet. Verba
Ulpiani sunt hec: ne q; ea desideret forte An et phie pfessor⁹ nu-
mero sint: et nō putē: nō q; nō religiosa res ē: sed q; hoc p̄mū pfite-
ri eos oportet: mercenariā operā spernere: p̄inde nec iuris q;dem

Pūnus des Widers fehlt!

